

TULEVIKU NOORED

KIRJUTAS: KAIRI BIRK

TÖNU ON TAVALINE 17-AASTANE. TA LIIGUB MARSRUUDIL KOOL-TRENN-ARVUTI, KUID TUNNEB, ET MIDAGI TAHAKS VEEL TEHA. TA OOTAB, ET JUHTUKS MISKIT SUURT JA ÄGEDAT, AGA EI TEA, MIS SEE OLLA VÕIKS. TA UNISTAB JA PEAB PLAANI, KA SIIS VEEL, KUI SAAB SISSE ÜLIKOOI, KA SIIS VEEL, KUI ASUB PÄRAST LÕPETAMIST RAHULIKULE TÖÖLE KINNISVARAFIRMAS. ENT MIDAGI ÄGEDAT EI JUHTUGI.

Meelis osaleb 9. klassis pooljuhuslikult kooli ajalehe väljaandmises. See on uus kogemus, ajalehte on vaja kokku panna ja seejärel levitada. Paber kaubeldakse välja ühest trükikojast, kelle reklaam pannakse ajalehe jalusesse. Meelis jääb rahule, kuid tahab edaspidi asju veelgi paremini teha. Koos paari sõbraga suheldakse naaberkoolidega ja ootamatult sünnib koostööst uus noorteleht.

Tõnu ja Meelis on muidugi väljamõeldud tegelased, kuid paralleelne reaalsest elust võib tõmmata mõlemaga. Nad ise loomustavad seda, kuidas väike ettevõtlikkuse alge on paljudes noortes olemas, kuid tihti ei saa see vajalikku toetust, et kasvama hakata. Selleks, et toetus tuleks õigel hetkel ning ei oleks juhuslik, pakub Heateo Sihtasutus noortele võimalust oma esimesed suured mõtted teoks teha.

”Mõttele suurelt”

Heateo Sihtasutus korraldab alates 2007. kevadest koolides aktsioone, kus räägime sellest, mida oleks noortel võimalik oma koolides ja ümbruskonnas ära teha. Variante on ju palju – avada noortekohvik, korraldada looduskaitsemise suvelaager, eetrisse lasta kooliraadio või käima lükata miniettevõtte. Aga alati ei tea, kust peale hakata. Meil on kaasas inimesed, kes on ise midagi korda saatnud ning kes jagavad oma tegutsemise kogemust. Edasi tutvustame lihtsaid viise, kuidas oma mõtteid ja plaane teoks teha. Aitame kirjutada projekte ja läbi mõelda, mida nende realiseerimiseks vaja on.

Huvitavamaid ideid aitame nõu ja jõuga, pakkudes noortel ise võimalust projekti juhtida ja suunata. Lisaks kaasame väljastpoolt kogenud inimesi liitlasteks ja nõustajateks, et algatused võimalikult hästi välja kukuksid. Vajadusel aitame projektidele rahastust leida.

Tähtis on, et kõik ettevõtmised aitaksid kaasa noorte elu ja ümbruskonna parandamisele. Suurem osa noorte elust möödub muidugi koolis, aga see ei tähenda, et korraldada ei saaks ka väljaspool seda. Läbi noorte põnevate algatuste tahame näidata, et neil on suurem potentsiaal, ettevõtlikkus ja maailmapilt kui tavaliselt välja paistab. Veel enam, just noored võivad olla

suurte kogukondlike muutuste eestvedajad.

Mis muutub?

Projekte teostades pööratakse kokku uute sõprade ja tuttavatega. Lisaks suhtlusringkonnale laieneb silmaring ja suureneb enesusk, mis on väärt investeering tulevikku. Läbi tegutsemise õpid uusi oskusi ja teadmisi, näiteks projektijuhtimise vallast – kuidas üks idee edukalt realiseerida. Projekti lõppedes saab hinnata tulemusi ja loodetavasti näha, et midagi on tänu su pealehakkamisele ja eestvedamisele paremaks muutunud. Loodame, et just nii sünnivad tulevased sotsiaalsed ettevõtjad – hoolivad ja tegusad maailmaparandajad.

KUI SUL ON SOOV..

ISE ASJU ÄRA TEHA, SAMAS VAJAD ALUSTAMISEKS NÕU JA LIITLASE, KUTSU HEATEGU OMA KOOLI TUTVUSTAVAT AKTSIOONI TEGEMA. SAMUTI, KUI SOOVID RÕHKEM INFORMATSIOONI, VÕTA ÜHENDUST KAIRIGA (KAIRI@HEATEGU.EE, 52 11348, SKYPE: KAIRIBIRK).

FAKTID:

- Laienemiseelses Euroopa Liidus eelistas tööd palgatöötajana 49% ja ettevõtjana 47%. Eestis olid vastavad numbrid 65% ja 29%. 79% eestlastest oli ettevõtlusest mittehuvi-
tatud (ei mõelnud oma ettevõtte loomisele).

Allikas: Eesti Konjunkturi-
instituut, 2004
„Eesti elanike ettevõtlikkus”

- Haridus- ja Teadusminis-
teerium on määratlenud
ühe põhilise nõudena Eesti
hariduspoliitikale, et selle
rakendamise tulemused
aitaksid Eesti majandusel
edasi minna. Samas puu-
dub ettevõtlikkus riiklikus
õppekavast kohustusliku
ainena. Eesti ülikoolides
ei ole võimalust spetsia-
liseeruda ettevõtlikkuse
ja/või majandusõpetajaks.
Uue riikliku õppekava pro-
jekti järgi on ettevõtlikkus
hoopis õppeaineid läbiv

teema. Sellega seoses pole
võimalik tagada, et erine-
vad aineõpetajad saavad
täiendkoolitust piisavas
mahus suutmaks ettevõt-
likkuse teemat oma aine
raames adekvaatselt, koos
praktiliste tegevustega
õpetada.

Allikas: Heateo Sihtasutuse
avalik raport „SA Junior
Achievementi Arengufond”
([www.heategu.ee/
hindamine](http://www.heategu.ee/hindamine))

Chalice, muusik

Kas ja miks sina toetaksid noorte ettevõtlikkust?

Ma ei arva, et selleks,
et head teha, peab
mingi põhjendus
olema.

Minu kodustuudios on
paljud noored käinud
oma muusikat lindista-
mas ja samuti
olen heategevuslikel
noorteüritustel rõõmsa
näo eest esinenud.
Praegugi annan koos-
töös Eesti Kontserdiga
koolides loengkont-
serte, et tuua erinevat
muusikat ja sõnakun-
sti noortele lähemale.

Kui inimeses ja tema
ettevõtmises on po-
tentsiaali, tuleb sellele
õlg alla panna. Rumal
on mõelda, et see on
heategu, mille peale
tuleb sulle samaga
vastata.

MIDA TEHAKSE MUJAL?

Youth Venture

on programm, mis ühendab ja
toetab noori sotsiaalseid ette-
võtjaid USAs. Üks programmis
osaleja, Jason, avas juba 15-
aastaselt Bostonis jalgrataste
remonditöökoja, kus remondi-
takse ja müüakse vanu rattaid.
Kuid lisaks klientide teenin-
damisele jagab ta kohalikele

noortele õpetust, kuidas rattaid
parandada. Kuna tegemist on
vaese naabruskonnaga, kus
noored endale ise ratast lubada
ei saa, on Jason välja töötanud
süsteemi, mille kohaselt iga
noor, kes remonditöökojas vä-
hemalt 30 tundi vabatahtlikuna
tegutseb, võib omale töökojast
ratta valida. Tänapäev on seda
võimalust kasutanud sajad noo-
red. Jasoni edu tekitab elevust
ka teistes kohalikes noortes,
kellele ta on oma ettevõtlikku-
sega heaks eeskujuks. Samuti
plaanib noormees oma ettevõt-
mist laiendada ja edaspidi sama
mudeli alusel hakata parandama
ka arvuteid.

Vt. www.youthventure.org

Ott Aava, Noortekonverents Lahe Koolipäev 2007 projektijuht

Miks olla ettevõtlik? Miks olla hooliv?

Ettevõtlikkus ja hoolivus
tasuvad igatpidi ära, kuid ar-
van, et enamik noori ei mõtle
sellele. Ettevõtlikud noored lihtsalt ei jõua ära
oodata millal nendega midagi juhtub; ootamise
asemel võetakse ise asju ette ja tehakse endal
elu huvitavaks. Nii nagu laps õpib mängides,
õpib noor väiksemaid projekte ja üritusi tehes.
Alles hiljem tööle kandideerimise CV-d kirjuta-
des avastatakse, et tegelikult on päris palju asju
korda saadetud ja seeläbi ka hindamatu kogemus
saadud. Just see kogemus, mida teistel tööle
kandideerijatel ei ole.

